

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**ІНСТИТУТ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

**МАТЕРІАЛИ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: РЕАЛІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ»**

12 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

ХАРКІВ – 2018

УДК 378.018.43
ББК 74.580.22
Д48

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол №7 від 07.12.2018 р.).*

Д48 Матеріали I всеукраїнської науково-практичної конференції «Дистанційна освіта: реалії та перспективи» (12 грудня, 2018р., м. Харків)/ Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2018., 69с.

За зміст тез відповідальність несе автор

Видано за рахунок авторів

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2018.

ЗМІСТ

Авраменко О. В. ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ	5
Бабенко М. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	7
Боярська-Хоменко А. В. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК СКЛАДОВА СИТЕМИ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ	9
Доценко С. О., Лебедєва В. В. РОЛЬ І МІСЦЕ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	12
Доценко С. О., Прокопенко І. А. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА	15
Грановська Т. Я. ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ЯК ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТІВ ЦИКЛУ ТОЧНИХ І ПРИРОДНИЧИХ НАУК	18
Прокопенко А. І., Зуб С. С., Ляшко Н. І. ГРІД-ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	21
Істоміна Р. Ф. ICTs IN THE EL CLASSROOM	25
Карасюк В. В., Бакуменко В. Б., Кликов О. І. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В НЮУ ІМ. ЯРОСЛАВА МУДРОГО	27
Каук В. І., Гребенюк В. О. ЯКІСТЬ ТА ІНТЕРЕС – ОСНОВНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	30
Кухаренко В. М. ПЕРЕШКОДИ ВПРОВАДЖЕННЮ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	33
Козаченко Г. В. ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	35
Шевченко В.А., Кудин А.И. ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИСТАНЦИОННЫХ КУРСОВ НА БАЗЕ MOODLE ПРИ ОБУЧЕНИИ СТУДЕНТОВ ДНЕВНОЙ ФОРМЫ.....	39
Левчук В.Г., Тимченко Г.М., Бережна Н.І. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ КЛАСИЧНОЇ ОСВІТИ.....	41
Лушнікова О. М., Шершенюк О. М.	

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ 43

Науменко Н. В., Козлов А. В.

WEB – КВЕСТ ЯК МЕТОД АКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 46

Оре Т. А.

ЕЛЕКТРОННІ КОМПЛЕКСИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИШУ (ДОСВІД ХНУРЕ)..... 48

Пей Чжиюн.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИТАЮ 51

Радченко Л. П.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МАГІСТЕРСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ З ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ 53

Семененко Л. П.

ПОВНОТЕКСТОВІ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕКИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ 55

Сідельнікова В. К.

СУПЕРЕЧНОСТІ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ..... 59

Соляр В. В.

СТРУКТУРУВАННЯ ВІДКРИТИХ РЕСУРСІВ ВИБІРКОВОГО ПРАКТИЧНОГО КУРСУ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ТЬЮТОРА «ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В ОСВІТІ» 61

Тимченко Г.М., Ленд'єл М.І., Мананчиков А.А., Акінін Л. А.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У КЛАСИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 63

Яценко Р. М., Святаш Д. В.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ.. 65

Вивчення досвіду Німеччини в питаннях організації дистанційної освіти дозволяє окреслити **перспективи його практичного впровадження** в Україні. Так, на сучасному етапі розвитку нашої держави питання нормативно-правового регулювання дистанційного навчання потребують суттєвого удосконалення. Закон Німеччини «Про захист дистанційної освіти» може стати основою для розробки правових актів України, зокрема, у питаннях визначення основ дистанційного навчання, прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

Заслугове на увагу та практичне впровадження досвід Німеччини щодо діяльності центрального управління дистанційної освіти. В Україні також доцільно створити такий загальнодержавний орган, який забезпечував якість та прозорість системи дистанційної освіти, розробляв стандарти якості навчальних курсів.

Поруч з розвитком мережі закладів дистанційної освіти доцільним є чітке розмежування напрямів навчання. За основу можна взяти визначені у Німеччині три напрями: віддалене навчання з метою розвитку особистісних потреб чи хобі, субакадемічне дистанційне навчання та академічне дистанційне навчання.

Таким чином вивчення досвіду Німеччини в організації дистанційної освіти показало, що важливими етапами на шляху розвитку українського дистанційного навчання є його нормативно-правове урегулювання, створення державного центрального органу управління та розвиток мережі закладів дистанційної освіти з урахування сучасних потреб держав, економіки та суспільства.

Список використаних джерел:

1. Amtliches Mitteilungsblatt. – Köln, 2017. – № 45. – 88 s.
2. Gesetzzum Schutzder Teilnehmeram Fernunterricht. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.gesetze-im-internet.de/fernusg/>
3. Ratge berfür fernunter richtund fernstudium. – Köln:Staatliche Zentralstelle für Fernunterricht (ZFU), 2018. – № 4. – 184 s.

Доценко Світлана Олексівна

завідувач кафедри інформаційних технологій ХНПУ імені Г.С.Сковороди,
кандидат педагогічних наук, доцент
svetlana.dotsenko@hnpu.edu.ua

Лебедєва Вікторія Вікторівна,

доцент кафедри інформаційних технологій,
кандидат педагогічних наук, доцент
viktoria.lebedeva@hnpu.edu.ua

РОЛЬ І МІСЦЕ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Розвиток цифрового інформаційного суспільства все більше набуває динамічності. Швидкість розповсюдження інформації потребує постійного, пильного контролю, адже в сучасному світі з'явилося безліч нових загроз, таких

як дезінформація, маніпуляція, пропаганда, фейкові новини, вірусні атаки що заповнили цифрову площину. Отже, інфосфера стає дедалі більш вразливою щодо стороннього кібернетичного впливу. Тому цілком природною є необхідність контролю створення надійної системи кібернетичної безпеки.

Розглянемо суть поняття «кібербезпека». Цей напрямок пов'язаний із захистом цифрової інформації, операційних систем, комп'ютерних мереж, серверів, баз даних, державних і приватних установ від несанкціонованого втручання сторонніх осіб.

В законі України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 45, ст.403) дається таке визначення: «Кібербезпека – захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави під час використання кіберпростору, за якої забезпечуються сталий розвиток інформаційного суспільства та цифрового комунікативного середовища, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз національній безпеці України у кіберпросторі» [1].

Кіберпростір – середовище (віртуальний простір), яке надає можливості для здійснення комунікацій та/або реалізації суспільних відносин, утворене в результаті функціонування сумісних (з'єднаних) комунікаційних систем та забезпечення електронних комунікацій з використанням мережі Інтернет та/або інших глобальних мереж передачі даних [1].

Кібератака – спрямовані (навмисні) дії в кіберпросторі, які здійснюються за допомогою засобів електронних комунікацій (включаючи інформаційно-комунікаційні технології, програмні, програмно-апаратні засоби, інші технічні та технологічні засоби і обладнання) та спрямовані на досягнення однієї або сукупності таких цілей: порушення конфіденційності, цілісності, доступності електронних інформаційних ресурсів, що обробляються (передаються, зберігаються) в комунікаційних та/або технологічних системах, отримання несанкціонованого доступу до таких ресурсів; порушення безпеки, сталого, надійного та штатного режиму функціонування комунікаційних та/або технологічних систем; використання комунікаційної системи, її ресурсів та засобів електронних комунікацій для здійснення кібератак на інші об'єкти кіберзахисту.

Розглянемо основні кіберзагрози у сфері освіти:

1. Порушення конфіденційності, цілісності, доступності інформації, що зберігається у закладах освіти та інших структурах системи освіти.
 - 1.1. Злам баз даних працівників освіти, ІСУО, ЄДЕБО, «Конкурс» тощо.
 - 1.2. Знищення вірусами баз даних
2. Порушення безпеки, сталого, надійного та штатного режиму функціонування внутрішкільного та позашкільного документообігу.
 - 2.1. Відсутність або недостовірність цифрових підписів.
 - 2.2. Відсутність системності у документообігу.

3. Використання недостовірної, ненаукової інформації або дезінформації з Всесвітнього Павутиння під час підготовки до навчальних занять або під час занять.

3.1. Відсутність критичності до інформації електронної пошти

3.2. Відсутність критичності до сайтів Всесвітнього Павутиння.

3.3. Відсутність критичності до інформації зі Всесвітнього Павутиння.

Сьогодні вчителі та учні, викладачі та студенти використовують у навчальному процесі Інтернет як потужне джерело інформаційних, методичних ресурсів для отримання нових даних, які ще не встигли потрапити в підручники та підлягають загрозі кібератаки. Отже, особливо гостро постає проблема в підготовці майбутніх фахівців щодо кібербезпеки використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній діяльності. Тому у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди з 2018-2019 навчального року для магістрів усіх спеціальностей в межах навчальної дисципліни «Педагогіка» введено змістовий модуль «Кібербезпека в освіті».

Предметом вивчення змістового модуля *«Кібербезпека в освіті»* є інформаційна безпека учасників освітнього процесу та безпека інформаційних процесів, які відбуваються між учасниками зазначеного процесу. Метою викладання навчальної дисципліни «Кібербезпека в освіті» є досягнення фахівцем компетентнісного рівня, що відповідає державним та європейським вимогам до ІТ-компетентностей викладача щодо кібербезпеки.

Основними завданнями модуля «Кібербезпека в освіті» є формування у майбутніх викладачів системи знань, умінь та навичок щодо інформаційної безпеки в педагогічній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- *знати*: основні напрямки кібербезпеки в Україні та світі; принципи безпеки в сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності; правила безпечної роботи в Інтернеті; методи та засоби забезпечення інформаційної безпеки;
- *вміти*: безпечно використовувати ресурси інформаційних освітніх систем; інтегрувати засоби кібербезпеки сучасні інформаційні технології в освітню діяльність; застосовувати технології безпечного електронного офісу у навчальній діяльності; користуватися засобами кібербезпеки електронних освітніх ресурсів для навчання різного рівня та різної форми, зокрема, вміти використовувати хмарні платформи підтримки дистанційного навчання та системи дистанційної підтримки вчителя; використовувати знання про процеси інформатизації суспільства і сфери освіти, враховувати психолого-педагогічні особливості використання ІТ в освітньому процесі.

Змістовий модуль «Кібербезпека в освіті» містить три теми:

Тема 1. Основні засади забезпечення кібербезпеки в Україні та світі. Поняття про кібербезпеку. Закон про кібербезпеку України. Електронний ключ.

Тема 2 Кібербезпека інформаційних технологій та систем. Безпечне

зберігання та видалення даних. Інформаційна безпека. Правила безпечної роботи в Інтернеті. Комунікаційна безпека. Спам. Кібербезпека мобільних пристроїв.

Тема 3 Кібербезпека в системі освіти. Класифікація інформації за ступенем закритості. Система шкільної документації щодо кібербезпеки. Достовірність інформації, що використовується у освітньому процесі. Протидія впливу в соціальних мережах.

Зазначимо, що в епоху цифрового громадянства проблема кібербезпеки, зокрема в освітній галузі стає вкрай актуальною. Важливими є пошук та використання нових підходів, технологій, інноваційних форм та способів забезпечення інформаційної безпеки в педагогічній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про кібернетичну безпеку України» // Відомості Верховної Ради України, 2017. № 45. ст.403.

2. Доценко С. О., Прокопенко А. І. Цифрова грамотність майбутніх учителів у контексті STEM-освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів : теорія і практика : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2018 р.). Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Харків : «Стиль-Издат», 2018. 476 с., С. 298-300.

3. Інформатика : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / [О.О. Бондаренко, В.В.Ластовецький, О.П.Пилипчук, Є.А.Шестопапов]. — Харків : Вид-во «Ранок», 2017.

4. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка.— К.: ДУТ, 2015.— 288 с.

Доценко Світлана Олексівна

завідувач кафедри інформаційних технологій ХНПУ імені Г.С.Сковороди,
кандидат педагогічних наук, доцент

svetlana.dotsenko@hnpu.edu.ua

Прокопенко Ірина Андріївна

керівник Тренінгового центру соціального та професійного розвитку людини
ХНПУ імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

training.center.hnpu@gmail.com

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

Сучасні цифрові технології радикально змінюють економіку, спосіб життя в цілому. Ринок праці вимагає якісної підготовки випускників навчальних закладів. Цифровізація впливає не лише на зміст освіти, але й на його організацію. Ці процеси мають неоднозначні наслідки для позиціонування як

Наукове видання

**I всеукраїнська науково-практична конференція
«Дистанційна освіта: реалії та перспективи»**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
12 грудня 2018 року

Підписано до друку 11.12.2018 Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – цифровий. Ум. друк. арк.4,31.
Обл.-вид.арк. 4,17 Зам. №485 . Наклад 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди.

Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських,29.

Видавництво «Мітра»

Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія ДК №1635

від 25.12.03. Ліцензія №1413900866

т.: +380675765437, e-mail: mitra_izdat@meta.ua
